

POSTANOWIENIE

5 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczuk

na posiedzeniu niejawnym 5 października 2023 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa Syndyka masy upadłości Bank spółki akcyjnej w W.
przeciwko P. K.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej P. K.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z 5 stycznia 2022 r., I ACa 499/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. kosztami postępowania kasacyjnego obciąża pozwanego,**
pozostawiając ich wyliczenie referendarzowi sądowemu.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o

charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący pozwany P.K. powołał się na istotne zagadnienie prawne polegające na określeniu znaczenia i skutków wypowiedzenia umowy nienazwanej, będącej typem masowo zawieranej przez banki i ich klientów umowy kredytu.

W świetle utrwalonego stanowiska, powołanie się na istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga sformułowania problemu prawnego i uzasadnienia, że ma on precedensowy (nowy) charakter lub znaczenie dla rozwoju prawa. Problem ten powinien odnosić się do konkretnych przepisów prawa i zostać ujęty w sposób abstrakcyjny, a zarazem wiązać się z rozpoznawaną sprawą; konieczne jest przy tym wskazanie argumentów, które prowadzą do jego rozbieżnych ocen (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z dnia 10 kwietnia 2014 r., IV CSK 623/13, z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14).

Bliższa analiza wniosku nie pozwalała uznać, by skarżący wykazał twierdzoną przyczynę kasacyjną.

Motywy wniosku nie przedstawiały w istocie żadnego skonkretyzowanego zagadnienia prawnego, lecz obejmowały swobodne rozważania pozwanego na temat konsekwencji, do jakich jego zdaniem winno prowadzić wypowiedzenie umowy kredytu, w zestawieniu z konsekwencjami odstąpienia od umowy, dzięki któremu bank – w ocenie pozwanego – mógłby osiągnąć zbliżone cele. Wywody te zostały poczynione w oderwaniu od analizy stanowiska judykatury i nauki oraz nie wynikało z nich, jak już była mowa, skonkretyzowane zagadnienie prawne we wcześniej przedstawionym rozumieniu. Tym bardziej zaś nie wyjaśniały one, z jakich przyczyn rozstrzygnięcie przedstawionych wątpliwości nie może nastąpić z wykorzystaniem dotychczasowego dorobku orzecznictwa i nauki dotyczącego skutków wypowiedzenia umowy kredytowej.

W zestawieniu z zarzutami skargi kasacyjnej wywód skarżącego zdawał się zmierzać do tego, aby rozliczenie stron po wypowiedzeniu umowy kredytu

następowało według przepisów o nienależnym świadczeniu (art. 410 k.c.). Należało jednak zauważyć, że czym innym jest konstytutywne wypowiedzenie umowy kredytu działające na przyszłość (*ex nunc*), czym innym zaś odstąpienie od umowy ze skutkiem *ex tunc* lub stwierdzenie jej nieważności na skutek występujących w niej niedozwolonych postanowień umownych lub z innych powodów (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2021 r., III CZP 6/21, OSNC 2021, nr 9, poz. 56). *In casu* strony umownie i na zasadzie konsensu unormowały konsekwencje wypowiedzenia umowy kredytu; na bazie tych umownych postanowień zapadł też zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego. Za niejasne należało w tym kontekście uznać stanowisko skarżącego, wskazujące na utratę przez umowę mocy „tylko w części” i wejście w to miejsce innych postanowień umowy, które są „z reguły jaskrawo abuzywne”, zwłaszcza, jeżeli wziąć pod uwagę, że w skardze kasacyjnej nie sformułowano zarzutu naruszenia art. 385¹ k.c. ani nie twierdzono, że Sąd Apelacyjny pominął zarzuty apelacyjne pozwanego, które dotyczyłyby ewentualnej abuzywności postanowień umownych.

Należało zatem odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2, art. 98 § 1-1¹, art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

[SOP]

[a!]